

Hvilke landbrug er der plads til i Viborg Kommune?

- Aftale om et Grønt Danmark
- Hvilke opgaver står vi overfor?
- Status i Viborg Kommune
- Organisering og opgavefordeling
- Hvad betyder det for lodsejerne i Viborg Kommune?

Thomas Møller Schmidt
Natur og Miljøchef, Viborg Kommune

Daniel Lindvig
Afdelingsleder
Natur og Vand, Viborg Kommune

Hvorfor Grøn Trepert?

Nedbringe landbrugssektorens CO₂-udledninger

-og nå Danmarks klimamål

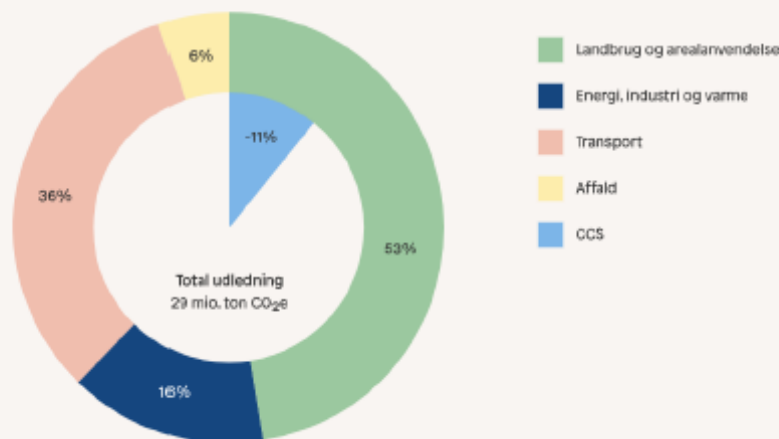
Opfylde vandrammedirektivet

- og slippe for iltsvind

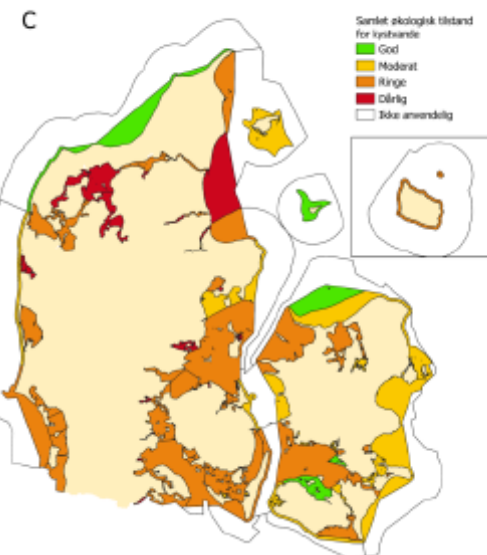
Med omlægning af landbrugsjord som hovedvirkemiddel !

- Arealomlægningerne må gerne indtænke muligheder styrkelse af biodiversiteten (store sammenhængende naturarealer)

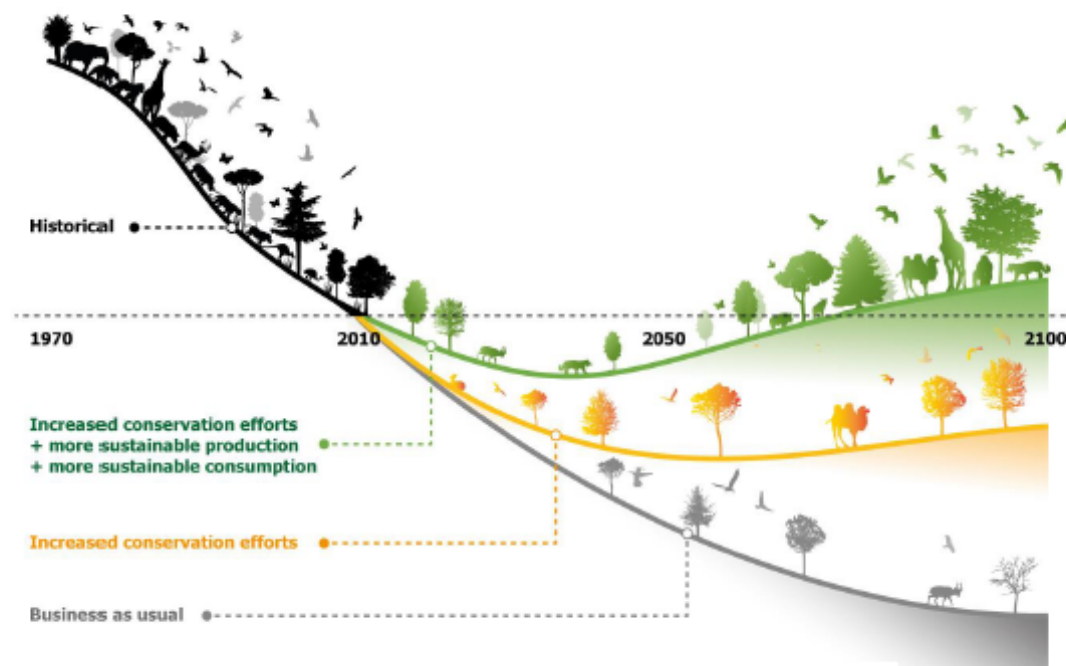
CO₂e udledninger i 2030

CO₂-udledninger BaU2030

Økologisk tilstand kystvande

Fremskrivning af biodiversitet - principskitse

Den politiske rammeaftale

Aftalen bygger ovenpå trepartsaftalen fra juni.

Aftalen indeholder hovedsageligt præciseringer, nye mindre initiativer samt økonomi.

**AKUTINDSATSER OG
MILJØGARANTI**

- Omlægningsplaner i 2025
- Danmarks Grønne Arealfond på knap 43 mia. kr. frem mod 2045
- Udtagning af 140.000 hektar kulstofholdige lavbundsjordrer inkl. randarealer frem mod 2030
- Reduktion af 13.780 ton kvælstof frem mod 2027 (2030)
- 250.000 hektar ny skov frem mod 2045
- Mindst 20 pct. beskyttet og strengt beskyttet natur
- CO₂e-afgift på udledninger fra kulstofrige lavbundsjordrer og husdyr
- Dyrevelfærd, økologi, spildevand
- Flere genbesøg af effekter/fremdrift

Hovedelementer i aftalen

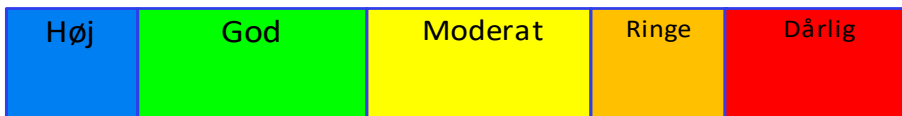

Hjarbæk Fjord og Randers Fjord

Nuværende tilstand

Miljømål

Fjorden er stendød: De yngste sejlere gør alt for at undgå det brune vand

af Michael Lund, Michael Berlingske, Morten Svend Brund, Michael Brund og Ager Sørensen og Michael Berlingske

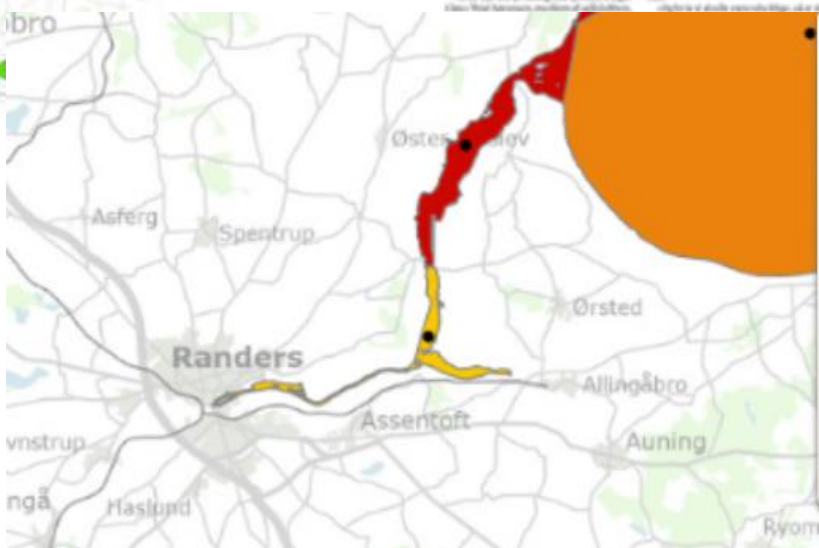
Få danske farvande er så hårdt ramt af iltsvind som Hjarbæk Fjord i Midtjylland. Hver torsdag støvner børmene fra den lokale sejlklub ud på det brune vand i deres joller. Hvis de kører, risikerer de mere end bare våde bukser.

Det er en rigtig, gammel fjord, Hjarbæk Fjord, som ligger mellem Skive og Hjørring. Den er 12 km lang og har et areal på 12 km². Den er en af de mest forurenedte fjorde i Danmark. Den er også en af de mest populære sejlområder i Danmark. De unge sejlere gør alt for at undgå det brune vand. De kører kun på torsdage, og de bruger kun deres joller. Hvis de kører, risikerer de mere end bare våde bukser.

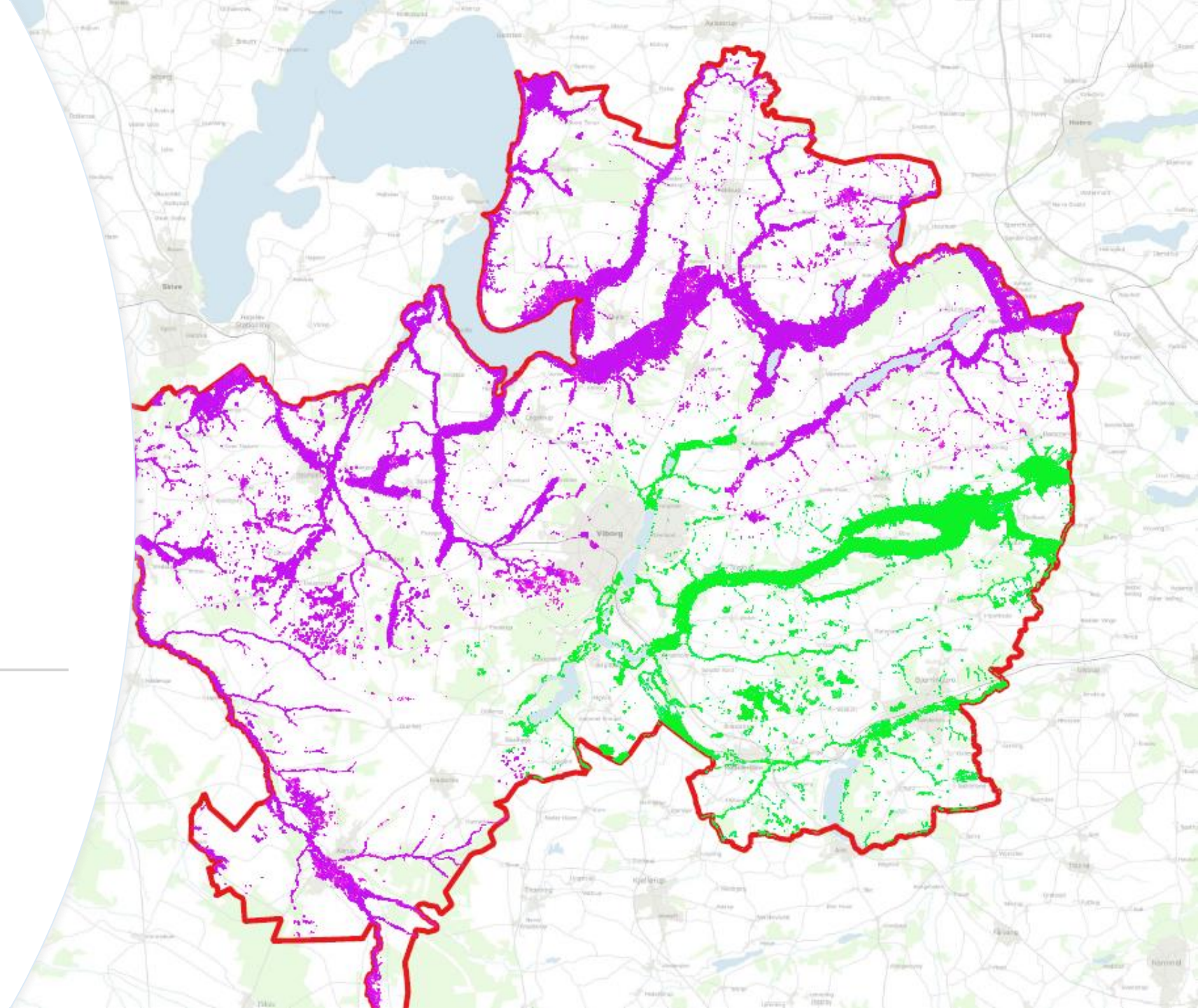
Samlet økologisk tilstand eller potentiale

- Høj økologisk tilstand
- God økologisk tilstand
- Moderat økologisk tilstand
- Ringe økologisk tilstand
- Dårlig økologisk tilstand
- Maksimalt økologisk potentiale
- Godt økologisk potentiale
- Moderat økologisk potentiale
- Ringe økologisk potentiale
- Dårligt økologisk potentiale
- Miljøkvalitetskravet er overskredet nationalt specifikke miljøfarlige forureningsstoffer

Lavbundsarealer i Viborg Kommune

Status på realisering af projekter i Viborg Kommune

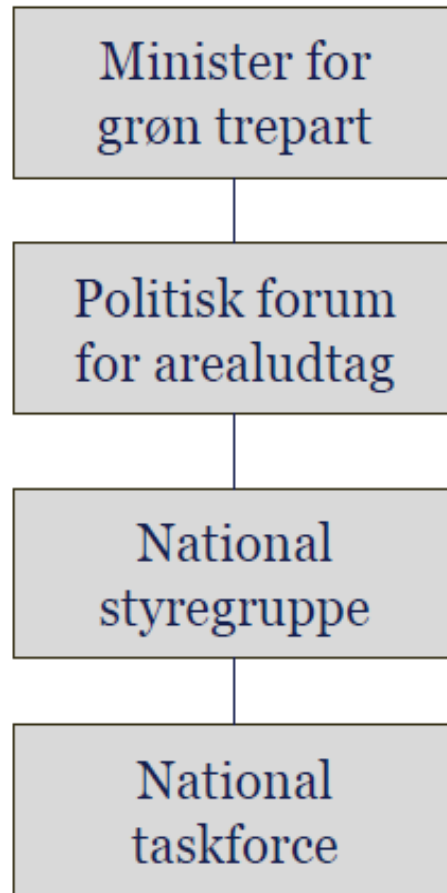
Projekt navn	Areal (ha)	Projekttype: Lavbund, Vådområde, klimalavbund	Status, stade	Gennemført	Projektleder	Bemærkninger	ha
Gråkær enge	10,00	Klimalavbund	Etablering		Naturstyrelsen	170 ha i Maariagerfjord Kommune	
Kvorning	429,00	Klimalavbund	Etablering		Naturstyrelsen		
Vejrumbro	300,00	Lavbund	Etablering		Viborg kommune		
Skive-Karup å	60,00	Vådområde	Etablering		Skive kommune	320 ha i Skive	
Jegstrup Bæk	73,93	Vådområde	Etablering		Viborg kommune		
Rævind Bæk	120,00	Vådområde	Etablering		Viborg kommune		
Skra vad Bæk	64,08	Vådområde	Etablering		Viborg kommune		1.057,01
Ørum	110,00	Klimalavbund	Forundersøgelse		Naturstyrelsen		
Øby syd	251,00	Klima-Lavbund	Forundersøgelse		Naturstyrelsen	Viborg kommune er med til EFU areal ansæet	
Lindum Enge	98,00	Klima-Lavbund	Forundersøgelse		Naturstyrelsen		
Sjørring Kær	50,00	Klima-Lavbund	Forundersøgelse		Naturstyrelsen		
Bredsgård sø og Fiskbæk Å	280,00	Lavbund	Forundersøgelse		Viborg kommune		
Loldrup sø	93,97	Lavbund	Forundersøgelse		Viborg kommune		
Rødsø	800,00	Lavbund	Forundersøgelse		Viborg kommune		
Skals Å syd for Bjerregrav	640,00	Lavbund	Forundersøgelse		Viborg kommune		
Tindbæk	120,00	Lavbund	Forundersøgelse		Viborg kommune		
Tjele Å	260,00	Lavbund	Forundersøgelse		Viborg kommune		
Vorning Å	130,00	Vådområde	Forundersøgelse		Viborg kommune		2.832,97
Hærup Sø	110,00	Lavbund	Etablering	2024	Viborg kommune		
Korreborg Bæk	68,21	Vådområde	Etablering	2024	Viborg kommune		
Heltzen	137,00	Lavbund	Gennemført	2017	Naturstyrelsen		
Fiskbæk	159,00	Vådområde	Gennemført	2017	Viborg Kommune		
Gørup enge	110,00	Vådområde	Gennemført	2021	Viborg kommune		
Ilsø	15,91	Vådområde	Gennemført	2021	Viborg kommune		
Jordbro å	140,00	Vådområde	Gennemført	2017	Naturstyrelsen		
Jordbro å ved Daugbjerg	63,84	Vådområde	Gennemført	2022	Viborg kommune		
Nørremølle Enge	18,51	Vådområde	Gennemført	2013	Viborg kommune		
Rind Enge	20,77	Vådområde	Gennemført	2018	Viborg kommune		
Skals Å	300,00	Vådområde	Gennemført	2017	Naturstyrelsen		
Skjern Hovedgård	67,25	Vådområde	Gennemført	2021	Viborg kommune		
Velds Møllebæk	76,84	Vådområde	Gennemført	2020	Viborg kommune		1.287,33

- Udtagningsprojekter for samlet set 5177 ha

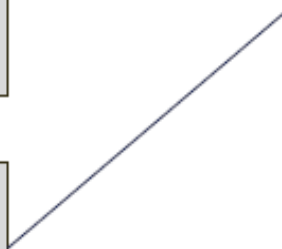
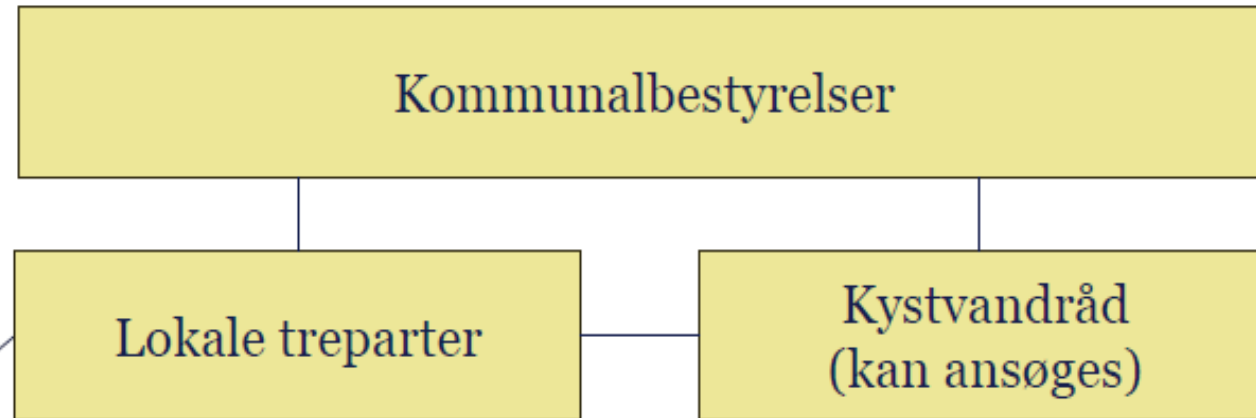

Organisering af omlægningsindsatsen

NATIONAL ORGANISERING

LOKAL ORGANISERING

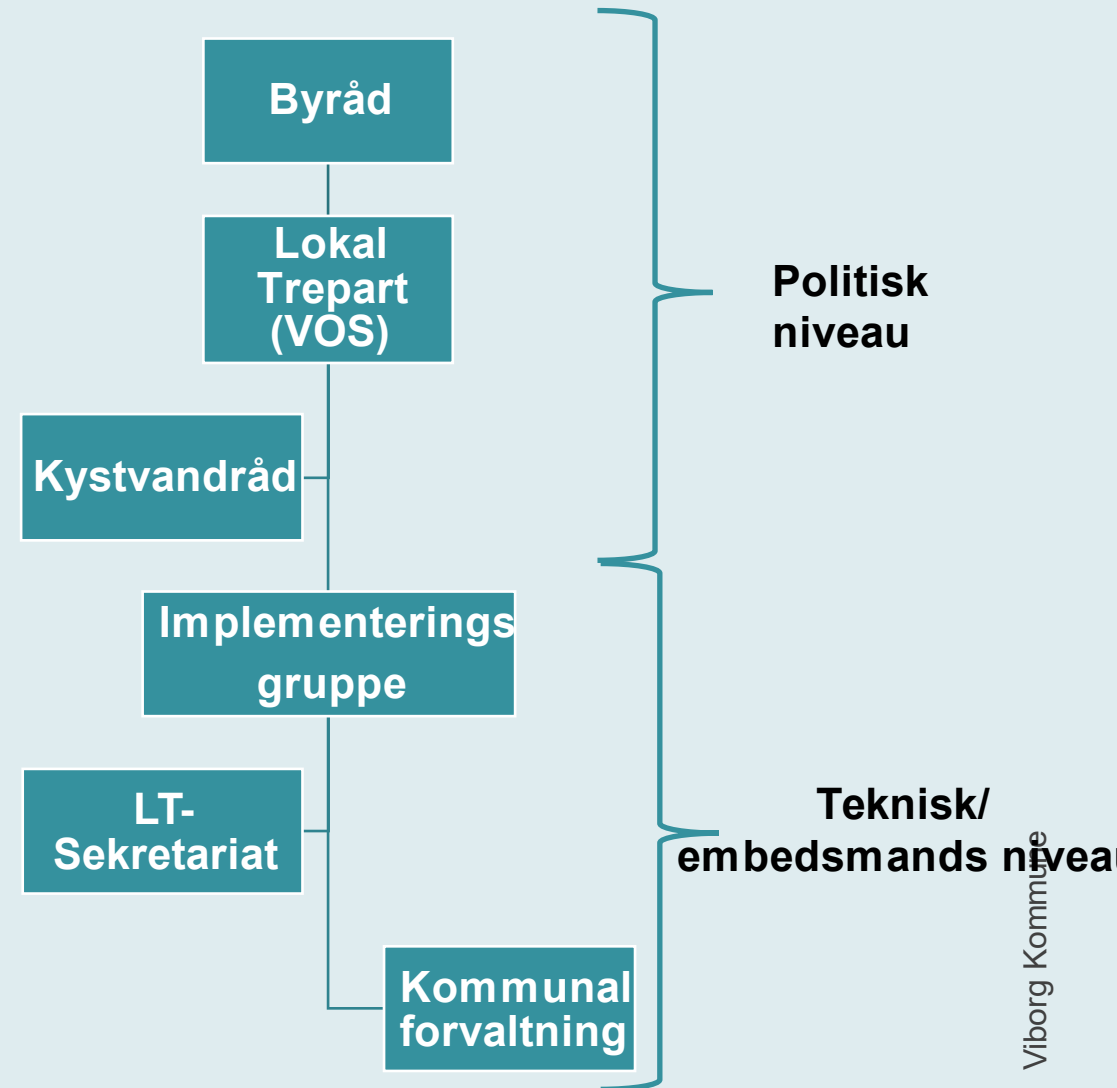

Lokal organisering

Omlægningsplan ("Grøn Trepert")

- **Byråd(ene):** Den endeligt besluttende myndighed
- **Lokal Trepert (LT=VOS):** Beslutter koordineret indstilling fra oplandet til byrådet
- **Kystvandrådet:** Rådgiver den Lokale Trepert med udgangspunkt i lokal viden
- **Implementeringsgruppen:** Det tværgående koordinerende, indstillende og besluttende organ på embedsmandsniveau. Beslutter koordineret indstilling fra oplandet til den Lokale Trepert.
- **Sekretariat for den Lokale Trepert:** Den fagligt koordinerende kerneenhed. Sikrer den faglige sammenhæng på tværs af oplandskommunerne.
- **Kommunale forvaltninger:** Udarbejder faglige oplæg til Sekretariat for den Lokale Trepert med udgangspunkt i den lokale viden.

Lokal følgegruppe for Viborg Kommune

Sammensætningen af Lokale Treparter

Kommunerne i oplandet sidder for bordenden

- 1-2 repræsentanter for hver af kommunerne i oplandet
- 1-2 lokale landbrugsrepræsentanter
- 1-2 repræsentanter for lokale naturorganisationer
- Én repræsentant fra Naturstyrelsen

Kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen

Lokal forankring af omlægningsindsatsen i de lokale treparter

- Udarbejde omlægningsplaner
- Sammentænke omlægningsplanerne med den øvrige kommunale planlægning
- Sikre fremdrift, bl.a. ved at sikre klare rammer for hvilke projekterejere der er ansvarlige for hvilke projekter
- Deltage i Taskforce for Arealudtag, herunder afrapportering på fremdrift og barrierer

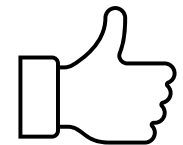
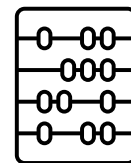
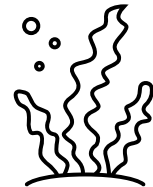
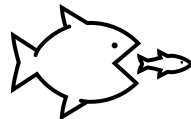
Realisering af projekter

- Arbejde aktivt for, at de arealbaserede omlægninger gennemføres / fremdrift
- Kommunerne skal udføre opsøgende arbejde, forundersøgelser og projektrealiseringer
- Myndighedsarbejde ifbm. projekter

Omlægningsplaner

- En bunden opgave, som alle skal bidrage til løses bedst muligt
- Vi har allerede et godt samarbejde – det fortsætter vi med, bare i en lidt anden organisatorisk sammensætning
- Vi har travlt – alle parter har ansvar for intern dialog
- Vær gerne innovative og hav en praktisk tilgang

Betydning for lodsejerne i Viborg Kommune

- **Omlægningsplaner**

- Kamp om arealerne
- Information og orientering
- Frivillig omlægningsindsats
- Tydeligere arealplanlægning
- Dynamisk planlægning. Fokus CO2 og kvælstof i første omgang

- **Realisering af projekter**

- FU / E
- Frivillig ordninger
- Mulighed for jordfordeling / engangskompensation

Eksisterende samarbejder eksempler

- Helhedsplan Simested Å
 - Vil vi atter have klart vand i fjorden, sunde fiskebestande og god miljøtilstand
- Kystvandråd
 - Lokalforankring af virkemidler
- På tværs med vilje/Gudenåplanen:
 - Samtænkning af indsatserne
 - *”åen hænger sammen, og derfor er en fælles og helhedsorienteret tilgang til den nødvendig”*

Behov for godt samarbejde

- Fælles opgave
- Der forestår et behov for et godt og endnu tættere samarbejde
- Ret henvendelse til naturogvand@viborg.dk (med ”lokaltrepart i emnefeltet)
- Tak for opmærksomheden !

